

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **PROFIMEX, spol. s r. o.**, Vrbenská 2083, České Budějovice, zastoupená advokátem JUDr. Pavlem Dudákem, Karolinská 661/4, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2017, čj. MPSV-2017/151080-421/1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 3. 2. 2021, čj. 63 Ad 2/2020 - 52,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovaný je **p o v i n e n** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku **4 114 Kč**, a to ve lhůtě 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně, advokáta JUDr. Pavla Dudáka.

O d ů v o d n ě n í :

Vymezení věci

[1] Úřad práce ČR, krajská pobočka v Českých Budějovicích, dne 16. 6. 2017 výrokem II rozhodl, že se žalobkyni neposkytuje příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném pracovním místě za 1. čtvrtletí roku 2017 ve výši 36 498 Kč (výrokem I byl žalobkyni za shodné období poskytnut příspěvek ve výši 344 389 Kč). Úřad práce shledal, že pracovní poměr pana Václava Hrdličky nemohl u žalobkyně vzniknout, neboť právní jednání směřující ke vzniku pracovního poměru mohla učinit jménem žalobkyně pouze stejná fyzická osoba, která je druhým účastníkem pracovněprávního vztahu jako zaměstnanec, tj. sám Václav Hrdlička jako jediný jednatel žalobkyně. Pracovněprávní vztah Václava Hrdličky založený pracovní smlouvou ze dne 1. 10. 2016 tak nespĺňuje podmínku stanovenou v § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 10. 2017 zamítl odvolání žalobkyně podané proti výroku II rozhodnutí úřadu práce. Nepřisvědčil její námitce, že Václav Hrdlička je zaměstnán na odlišné pozici, než je pozice jednatele, ani námitce, že pracovní smlouva byla za žalobkyni uzavřena prostřednictvím jejího prokuristy pana Jirího Hrdličky. Žalovaný uvedl,

že pracovní smlouva je absolutně neplatná. Odkázal přitom na judikaturu Nejvyššího soudu a ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

[3] Žalobkyně se proti rozhodnutí žalovaného bránila žalobou, které krajský soud vyhověl a zrušil napadené rozhodnutí žalovaného. Krajský soud dospěl k závěru, že správní orgány pochybily, protože při svém rozhodování pominuly specifika prokury oproti zmocnění na základě plné moci a dostatečně pak neposoudily, zda ve věci mohl existovat střet zájmů mezi zaměstnancem a žalobkyní. Pracovní smlouvu nelze automaticky shledat neplatnou a spatřovat v ní střet zájmů bez dalšího zkoumání.

Kasační stížnost žalovaného a vyjádření žalobkyně

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (stěžovatel) kasační stížnost. Stěžovatel je přesvědčen, že žalobkyni nelze požadovaný příspěvek na Václava Hrdličku poskytnout, jelikož zde byl střet zájmů při uzavírání pracovní smlouvy, jejímiž stranami je tatáž osoba. I přes specifika prokury je nutné považovat smlouvu za absolutně neplatnou. Stěžovatel nepominul specifika prokury oproti zmocnění na základě plné moci. V této věci se jednalo při uzavírání pracovní smlouvy o jednání ve shodě; stěžovatel odkázal na rozsudek NSS čj. 7 Ads 45/2018 - 27, jež krajský soud chybně odmítl aplikovat pro skutkové odlišnosti.

[5] Žalobkyně měla podle § 437 odst. 2 občanského zákoníku vyvrátit, že je zde střet zájmů. To neučinila. Stěžovatel odkázal na rozsudek čj. 1 Ads 97/2019 - 50. Správní řízení o příspěvku podle § 78 zákona o zaměstnanosti je řízením o žádosti, je tedy na žadateli, aby svůj nárok doložil. Dále stěžovatel namítl, že judikatura citovaná v napadeném rozsudku krajského soudu představuje vývoj, který účastníci nemohli předvídat.

[6] Žalobkyně ve vyjádření uvedla, že argumentovala proti existenci střetu zájmů po celou dobu řízení. Václav Hrdlička u ní pracuje jako řadový prodejce (referent), jeho pracovní činnost je odlišná od funkce jednatele. Pracovní smlouvu s ním uzavřel prokurista Jirí Hrdlička. Žalobkyně odkázala na zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), který speciálně upravuje střet zájmů ve vztahu k prokuristovi.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Podle § 78 odst. 1 a 2 zákona o zaměstnanosti lze zaměstnavateli poskytnout příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném pracovním místě, pokud mezi těmito osobami a zaměstnavatelem existuje pracovní poměr.

[8] Hlavní otázkou tohoto sporu je, zda byla mezi Václavem Hrdličkou a žalobkyní platně uzavřena pracovní smlouva, a tedy zda mezi nimi vznikl pracovní poměr.

[9] NSS se totožnou otázkou zabýval v rozsudku ze dne 15. 6. 2022, čj. 6 Ads 275/2020 - 35. Věc se týkala téže žalobkyně, rozdílné bylo pouze období, za něž žalobkyně žádala příspěvek (4. čtvrtletí roku 2016). Kasační námitky stěžovatele v této věci se v podstatě shodují s kasačními námitkami vznesenými ve věci 6 Ads 275/2020. Desátý senát nemá důvod se od závěru šestého senátu jakkoli odchýlit, plně na ně odkazuje a nyní je pouze stručně shrne.

[10] Judikatura již dříve dovodila, že pracovní smlouvy uzavřené za zaměstnavatele (obchodní společnost) i zaměstnance stejnou osobou (statutárním orgánem) nelze automaticky považovat za neplatné z důvodu střetu zájmů (nález Ústavního soudu ze dne 21. 8. 2018, sp. zn. III. ÚS 669/17, bod 34, rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2019, čj. 10 Ads 284/2017 - 42, č. 3858/2019 Sb. NSS, body 27, 29, 34 a 35, a ze dne 20. 2. 2020, čj. 1 Ads 97/2019 - 50, bod 36). Správní orgány jsou povinny v každém jednotlivém případě zkoumat, zda lze v právním jednání spatřovat střet zájmů, a to s ohledem na konkrétní okolnosti dané věci. Posouzení střetu zájmů

pokračování

nevyklučuje ani situace, kdy se společnost nechá při jednání zastoupit třetí osobou na základě plné moci (srov. bod 20 rozsudku čj. 10 Ads 284/2017 - 42).

[11] Za žalobkyni uzavřel pracovní smlouvu s Václavem Hrdličkou prokurista, Jirí Hrdlička. Jeho pozice je s ohledem na jiný standard péče při jednání za společnost rozdílná oproti pozici obecného zmocněnce. Bylo záhodno, aby se správní orgány zabývaly i touto odlišností. Teprve v případě, že by stěžovatel na základě odůvodněných argumentů, kterými by vyvrátil závěry krajského soudu, dospěl k tomu, že ani prokuristu nelze při uzavírání pracovní smlouvy s jednatelem společnosti považovat za osobu jednající v zájmu společnosti (zaměstnavatele), bylo by namíště zabývat se případným střetem zájmů.

[12] NSS upozorňuje, že zákon o obchodních korporacích obsahuje pravidla pro jednání členů voleného orgánu obchodní korporace a pravidla o střetu zájmů člena voleného orgánu obchodní korporace s touto korporací. Tato právní úprava je vůči právní úpravě střetu zájmů v občanském zákoníku ve vztahu speciality. Případný střet zájmů Václava Hrdličky se zájmy žalobkyně proto bylo třeba předně hodnotit podle zákona o obchodních korporacích (především s ohledem na informační povinnost stanovenou v § 54 tohoto zákona).

[13] Správní orgány blíže nezkoumaly, zda je možné v posuzované věci dovést střet zájmů mezi žalobkyní a Václavem Hrdličkou při uzavírání pracovní smlouvy z pohledu výše uvedených závěrů. Pouze paušálně uzavřely, že pracovní smlouva je neplatná, neboť za obě strany fakticky jednala tatáž osoba. Takový postup nemůže obstát.

[14] Nepřípadnost odkazované judikatury (rozsudek NS sp. zn. 29 Odo 1082/2005, rozsudek NSS čj. 7 Ads 45/2018 - 27 a částečně rozsudek NSS čj. 1 Ads 97/2019 - 50) stěžovateli dostatečně objasnil již šestý senát (body 20, 25, 27 a 28 rozsudku čj. 6 Ads 275/2020 - 35).

Závěr a náklady řízení

[15] NSS dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl. V dalším řízení bude stěžovatel vázán právním názorem vysloveným krajským soudem a potvrzeným Nejvyšším správním soudem.

[16] NSS rozhodl o náhradě nákladů řízení v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Úspěch ve věci měla žalobkyně. Náklady v řízení o kasační stížnosti spočívají v odměně advokáta za jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti) ve výši 3 100 Kč a paušální částce 300 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d) a § 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Advokát žalobkyně je plátcem DPH, jeho odměna se tedy zvyšuje o tuto daň a činí s ní celkem 4 114 Kč. Stěžovatel je povinen uhradit žalobkyni k rukám jejího zástupce uvedenou částku ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. srpna 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu